

Andre bestemmelser og kommentarer

Eldstevalg

Ved valg av eldste skal en bruke pastoralbrevens beskrivelse av kvalifikasjoner som utgangspunkt - se 1 Tim 3,1-7 og Tit 1,5-9. Kandidater til eldstevalg gjøres også oppmerksom på beskrivelsene i Apg 20,17-35 og 1 Pet 5,1-4.

For å verne menighetens identitet, må en eldste kunne identifisere seg med menighetens grunnholdninger slik de er uttrykt i forfatningen, og Danvers-erklæringen om bibelske manns- og kvinneroller. (Se vedlegg). Aktuelle kandidater til eldste må kunne anerkjenne både troendes dåpssyn og et barnedåpsyn. Dette medfører at det ikke blir praktisert gjendåp.

Kandidater til eldste fremmes av det sittende eldsteråd etter bønn og grundige samtaler med den/de det gjelder. Målet er å finne de menn som Gud har utrustet og gitt menigheten til denne tjenesten. Det legges ikke frem navn på flere enn de som skal velges. Valg skjer i medlemsmøte, og den/de som er valgt ordineres til sin tjeneste. Valget gjelder prinsipielt for livstid, men en eldste trer normalt ut av rådet ved fylte 67 år. Hvis et medlem av eldsterådet blir vurdert til ikke lenger å fungere i tjenesten kan et flertall av eldsteråd be om tilslutning fra medlemsmøte etter gjeldende stemmeregler om fratredelse fra tjenesten.

En eldste som finner at han ikke lenger kan fungere i tjenesten, kan etter eget ønske løses fra den ved beslutning i eldsterådet. En eldste som finner at hans utrustning kommer bedre til sin rett i en annen tjeneste, løses fra sin tjeneste som eldste og settes inn i annen tjeneste. En eldste som flytter fra menigheten, løses også fra tjenesten. Ny inntreden i tjenesten kan bare skje etter nytt valg i medlemsmøte.

Ledelse

Vi tror at ledelsen i en menighet ikke er overgitt av Gud til én person, men til et kollektiv av ledere, eldsterådet. Vi tror det er usunt med en fullstendig demokratisering slik det er tendenser til i Den Norske Kirke, og at det er like usunt med den suverene pastor slik det skjer i andre sammenhenger.

Eldsterådets medlemmer (pastorer og eldste) er i prinsippet likestilt, men dog slik at alle frivillig underordner seg hverandre. Alle avgjørelser i rådet bør skje ved consensus. På samme tid er det naturlig at én av rådets medlemmer leder det som den første blant likemenn.

Alle større avgjørelser bør forelegges medlemsmøtet. Det holdes regelmessige menighetsmøter for å drøfte menighetens liv og tjeneste.

I praksis skjer mye av ledelsen gjennom forkynnelsen. Det er den som trekker opp linjer og visjoner for det vi tror er Guds vilje og vei for menigheten.

Dåpssyn og dåpspraksis

Menigheten holder fast ved et luthersk dåpssyn fordi den finner dette vel begrunnet i Skriften. Samtidig ser vi at det også er fullt mulig å komme til et troendes dåpssyn.

Alle mennesker, inkludert små barn, er født inn i den syndige menneskeslekt og trenger å få del i frelsen i Kristus (Sal 51,7; Rom 3,23).

Dåpen er til syndenes forlatelse (Apg 2,38).

Dåpen betyr forening med Kristus i Hans død, begravelse og oppstandelse (Rom 6,3-5; Kol 2,12).

Dåpen betyr å bli ikledd Kristus (Gal 3,27).

Alle mennesker trenger dåpen.

Dåp og tro hører sammen til frelse (Mark 16,16; Gal 3,26-27). Vi tror den grunnleggende tro er tillit til Gud, og den kan skapes i det lille barnet like så vel som Gud kunne fylle det med sin Ånd fra mors liv (Luk 1,15). Men troen er ikke en død ting. Den er levende og må næres. Derfor er dåpen til ingen nytte der den ikke følges opp med Guds ord og bønn. Etter som barnet vokser til og blir bevisst, skal også troen fylles med bevisst innhold. (Se for øvrig avsnitt om barnas åndelige liv).

Dåpsbetingelser: Barn kan døpes når minst én av foreldrene er praktiserende kristen og tilhører menigheten i fullt medlemskap og er innforstått med de plikter en påtar seg som kristne oppdragere.

Voksne og større barn døpes straks de er kommet til tro og bekjenner tro på Jesus som Frelser. Dåp av voksne innebærer opptakelse i menigheten.

Dåpsform: Dåp skjer normalt ved neddykking. Men siden vi holder fast ved at det ikke er mengden av vann, men Guds ord og løfte som gjør dåpen til en gyldig dåp, gir vi også mulighet for dåp ved overøsning.

For det første: dåpen heter på gresk "baptismos", på latin "mersio". Betydningen er her at man dukker noe helt ned i vann, slik at vannet går sammen over. Og selv om det mange steder ikke lenger er vanlig ved dåpen å senke barna helt ned i vann og dukke dem under, men heller bare stenke vann over dem med hånden fra døpefonten - så skulle det

dog skje på den første måten. Ut fra ordlyden i ordet "dåp" ville altså det rette være at man døpte ved å senke barnet eller den som skal døpes helt ned i vann, og så trakk vedkommende opp igjen. Også på tysk kommer ordet "Taufe" [dåp] uten tvil av ordet "Tiefe" [dyp], slik at man senker det man døper dypt ned i vann. En slik ordforklaring krever også selve dåpens mening, for den innebærer jo at det gamle menneske, født i synd av kjød og blod, skal druknes fullt og helt ved Guds nåde, som vi skal høre. Man bør derfor ta denne dåpens mening på alvor, og også gi den et riktig og fullkomment ytre tegn. (Martin Luther: En preken om dåpens hellige sakrament).

Grunner til å bruke neddykking:

1. Det illustrerer dåpens innhold best.
2. Dåp ved neddykking ser ut til å ha vært det normale i den første kristne tid, overøsning som nødløsning. Neddykking brukes fremdeles i den ortodokse kirke. Her i landet var det vanlig før og ble antakeligvis avskaffet på grunn av helsefaren i uoppvarmede kirker.
3. Dåp ved neddykking fjerner et av anstøtene mellom baptistiske og lutherske kristne.

Dåp og medlemskap: Ingen kan opptas i fullt medlemskap i menigheten uten å være eller bli døpt. Medlemskap krever ikke tilslutning til menighetens dåpssyn. (Eldstetjenestens karakter krever at de eldste identifiserer seg med eller anerkjenner menighetens dåpssyn, men vi vil ikke sette andre grenser for medlemskap enn Skriften setter).

Barnas åndelige liv

Vi tror at våre barns åndelige liv er av like stor verdi for Gud som de voksnas. Å ta barnet på alvor betyr også å ta dets synd på alvor (Sal 51,7; Rom 3,23), og gi det del i det nye livet i Kristus Jesus ved dåp og håndspåleggelse.

Når der gjelder barnets liv, brukte Jesus barnet som forbilde når det gjelder å ta imot Ham og hvem som er stor i himmelriket (Mat 18,1-4). Han la også avgjørende vekt på hvordan vi tar imot barn og lærer dem (Mat 18,5-6).

Vi ser det rett å døpe eller velsigne barn i en kristen familie- og menighetssammenheng (se avsnitt om dåp). Fordi tro helt grunnleggende er tillit til og en gave fra Gud, regner vi barna som troende. De er forenet med Kristus som person og med Hans død og oppstandelse, ikledd Ham og gjort til disipler.

Oppdragelse og opplæring: Den fremste oppgaven for foreldre og menighet i forhold til barna er å fylle det de som de alt har fått med bevisst innhold og gjøre det til en erfart virkelighet. Likesom barnets tillit til mor og far begynner før det er en bevisst opplevelse, begynner troens liv før det fylles med bevisst innhold. Men ettersom barnet vokser til blir forholdet til mor og far bevisst. På samme måte skal troens forhold til Gud fylles med bevisst innhold. Frelsen går forut for den bevisste frelsesopplevelse. Ved kontinuerlig, oftest uformell, opplæring og forbønn fra foreldre og menighet skal barnet lære å kjenne den Herre og Frelser.

Det samme må gjøres gjeldende for Den Hellige Ånds gave. Vi tror at Gud svarer på foreldrenes og menighetens bønn under håndspåleggelsen om Åndens gave. Men ved opplæringen og den stadige forbønn ber vi om at Ånden skal manifestere seg i våre barns liv både ved å gjøre Jesus levende for dem, ved at Åndens frukt vokser frem, og ved at de rustes til tjeneste. Vi vil be med salmisten: "La din gjerning åpenbares for dine tjenere og din herlighet for deres barn" (Sal 90,16).

Vi tror at der barnas gudsliv blir tatt på alvor, vil vi få se at Gud gjør dem til forbilder i lovprisning og takk. "Av småbarns og diebarns munn har du reist et vern for dine motstanderes skyld" (Sal 8,3). Vi tror at barna kan tjene i alle Åndens åpenbarelser (1 Kor 12,7-11). (Se også avsnitt om Åndsutrustning).

I situasjoner der vi har med nyomvendte å gjøre, vil vi ved håndspåleggelse be om at Ånden skal falle på dem. Ved forbønn for våre barn vil vi be om at den Åndens gave som bor i dem, må løses ut og få rom.

Ansvar: Vi tror at primæransvaret for barnas kristne oppdragelse hviler på foreldrene eller de som er i foreldres sted. Menigheten kan ikke overta dette ansvaret, men skal ved sin forbønn og sitt barne- og ungdomsarbeid supplere og støtte foreldrenes tjeneste.

Dåpsforeldre skal finne troende faddere . Minst én av dem bør være aktivt medlem av menigheten. Menigheten kan eventuelt være behjelpelig med å finne egnede personer.

Fadderordningen finnes ikke i Bibelen, men har røtter tilbake til det 2. århundre i kirkens historie. Fadderne skulle være dåpsvitner og overta ansvaret for barnets kristne oppdragelse om foreldrene døde.

Fadderne pålegges å be regelmessig for barnet, besøke hjemmet og oppmuntre foreldrene i deres oppdragergjerning og vise omsorg for familien.

Enslig stand, ekteskap og skilsmisse

Vi vil på samme tid fremholde Bibelens høye vurdering av både den enslige stand (1 Kor 7,32-35) og av ekteskapet. Vi vil fremholde ekteskapet som ukrenkelig og livsvarig (Mat 19,6). Siden ekteskapet ikke er en kirkelig ordning, men en borgerlig, vil vi fremholde at løfter gitt for borgerlig vigselmann er like bindende som de som er gitt for kirkelig vigselmann.

Vi finner at ”hor” er en skilsmissegrunn som kan gi mulighet for gjengifte for den uskyldige part (Mat 19,9). ”Hor” i denne forbindelse forstår vi som fysisk utroskap. Dette er imidlertid ikke automatisk skilsmissegrunn. Vi vil søke å hjelpe partene til oppgjør, tilgivelse og en ny start så sant det er mulig.

Menns og kvinners tjeneste

Et av de store stridsspørsmål i den kristne kirke i vår tid er hvilke tjenester/embeter i menigheten kvinner kan ha.

Om du med høy stemme og med klare utleggelse forkynner hele Guds råd uten det område som Satan i øyeblikket angriper, da forkynner du ikke Kristus selv om du bruker Hans navn. (Martin Luther).

Vi tror det er nødvendig for enhver menighet som ønsker å stå på Skriftens grunn i dagens situasjon, i det minste å kunne svare på spørsmålet om hvordan den vil praktisere lydighet mot 1 Tim 2,11-12: ”En kvinne skal ta imot læren i stillhet, hun skal underordne seg. Jeg tillater ikke en kvinne å opptre som lærer eller være mannens herre, hun skal være i stillhet.”

For oss betyr det at en kvinne ikke kan velges til eldste eller ha hovedansvar for forkynnelse og lære.

Vi ønsker å forkynne menns og kvinners likeverd som skapt i Guds bilde (1 Mos 1,27) og forløst i Kristus (Gal 3,28). Samtidig ønsker vi å ivareta den bibelske grunntanke om forskjell i tjeneste og funksjon og forkynne det. Vi tror at Bibelen åpner et rikt felt for kvinners tjeneste, og vi ønsker å arbeide videre med å tilrettelegge det. Vi tror også at Det nye testamente skiller mellom menns og kvinners diakontjeneste, men vil som en overgang inntil vi har funnet gode former for dette, benytte Den Evangelisk Lutherske Frikirkes ordninger for diakoner.

For medlemskap krever vi ikke noen tilslutning til menighetens syn på tjenstedeling, men vil for å understreke vårt engasjement og menighetens bekjennelse på dette punkt, kreve at eldste kan identifisere seg med The Danvers Statement (Danverserklæringen) av 1988 fra The Council on Biblical Manhood and Womanhood.

Tjeneste og utrustning

Åndsutrustning: Vi tror at Jesus er den som doper med Den Hellige Ånd, at dette er en erfaring som er for enhver troende. Normalt hører erfaringen med til begynnelsen av det bevisste kristenliv. Å bli døpt med den Hellige Ånd er grunnleggende for utrustning til tjeneste. Å bli døpt med Den Hellige Ånd kan i Skriften også kalles å ”få kraft idet den Hellige Ånd kommer over dere” (Apg 1,8), å bli ”ikledd kraft fra det høye” (Luk 24,49) eller å bli ”fylt med Den Hellige Ånd” (Apg 2,4). Det siste uttrykket brukes også om gjentatte erfaringer av å bli utrustet ved Ånden (Apg 4,31).

Nådegaver: Vi tror at nådegaver er utrustning til spesifikk tjeneste gitt ved Den Hellige Ånd, og at Det nye testamente under dette begrepet samler flere kategorier av gaver.

De åndelige gaver, slik de er skildret i 1 Kor 12,7-11, er primært Åndens åpenbareelser eller manifestasjoner. De kan åpenbares gjennom hver enkelt etter som Ånden vil i den aktuelle situasjonen til det som er gagnlig for menighetens oppbyggelse. De er altså ikke en permanent, men situasjonsbestemt utrustning. 1 Kor setter dem inn i gudstjenestesammenheng, mens Apg viser dem også i funksjon i en misjonssammenheng. Fremst blant disse i menighetens gudstjenesteliv er profetisk tale (1 Kor 14,1; se også Apg 2,17-18).

Nådegaver, slik ordet brukes i Rom 12,4-8; 1 Kor 12,28-30; 1 Pet 4,10-11, er utrustning til permanent tjeneste, forskjellig for hver enkelt kristen etter den plass Herren har gitt ham/henne på legemet. Skriften viser oss at hver enkelt kristen har fått minst én slik gave som svarer til den ”gjerning” (Rom 12,4) han/hun skal ha.

Kristi gaver, slik de er skildret i Ef 4,11, er personer den oppstandne Herre gir til sin menighet for at de skal tjene den med Ordet og derved utruste hele menigheten til å gjøre sin gjerning til oppbyggelse. Vi tror at alle de fem ”embetene” skal finnes i den kristne menighet inntil Jesus kommer igjen. Vi erkjenner at de tolv apostler og apostelen Paulus hadde en tjeneste som ikke skal gjentas, men at Herren like fra deres tid har gitt også andre apostler til menigheten. Vi erkjenner at ingen profeti og profetisk tjeneste i den nye pakt er ufeilbarlig, og de derfor skal prøves. Vi tror at ”hyrder og lærere” regnes som én gruppe med litt forskjellig betoning av to sider av den eldstegjerning Han har innsatt i menigheten.

Vi regner med at der kan være en kontinuitet mellom åpenbaringsgavene og de permanente gaver slik at den som ofte brukes i en av åpenbaringsgavene, kan få sin tjeneste i den. Men vi forstår det slik at Kristi gaver beror på et direkte kall fra Herren (det indre kall) og anerkjennelse fra den troende menighet (det ytre kall).

Ideallet er en Åndsutrustet og tjenende menighet der alle medlemmene tjener i kraft av den/de gaver de er gitt til oppbyggelse av menigheten. ”Ettersom enhver har fått en nådegave, så tjen hverandre med den som gode husholdere over Guds mangfoldige nåde” (1 Pet 4,10).

Opplæring

Til tross for at den avgjørende forutsetning for alt kristent liv og all kristen tjeneste er forholdet til Jesus og utrustningen ved Hans Ånd, tror vi det er viktig med opplæring. Den allmenne opplæring skjer gjennom den regelmessige forkynnelse i menighetens forsamling. Men i tillegg til det ser vi et behov for mer opplæring gjennom kurs og seminarer.

Siktemålet er ikke å gi teoretisk kunnskap, men kunnskap som forvandler liv og dyktiggjør til tjeneste. Derfor vil vi søke å gjøre veien fra teoretisk opplæring til praksis så kort som mulig. Vi vil også legge til rette for muligheter til å prøve seg i forskjellige tjenester.

Planen bør omfatte både kurs med grunnleggende innføring i det kristne liv, i bibelkunnskap og -bruk, i sentrale kristne sannheter, kurs som veileder til kristen holdning i samlivsspørsmål (ekteskapskurs, barneoppdragelse), og kurs som dyktiggjør til de forskjellige tjenester i menigheten (diakoni, sjelesorg, veiledertjeneste, evangelisering, barne- og ungdomsarbeid, lovsangstjeneste osv).

Kristen enhet - praktiske konsekvenser

Den grunnleggende kristne enhet er gitt. Den skapes ikke av mennesker, men av Guds Ånd. Paulus formaner oss til å legge vinn på "å bevare Åndens enhet i fredens sambånd", og han beskriver det som binder sammen: "Det er ett legeme og én Ånd, likesom dere og ble kalt med ett håp i deres kall. Det er én Herre, én tro, én dåp, én Gud og alles Far, Han som er over alle og gjennom alle og i alle" (Ef 4,3-6).

Men i fortsettelsen viser han at dette er utgangspunktet for en oppbyggelse frem mot ytterligere enhet. Han taler om "oppbyggelse av Kristi legeme, inntil vi alle når fram til enhet i tro på Guds Sønn og i kjennskap til Ham, til manns modenhet, til aldersmålet for Kristi fylde" (Ef 4,12-13, vers 14 synes å markere at dette har med lære å gjøre). Vi slutter oss til J. David Pawsons summering:

Vi skal altså bevare Åndens enhet inntil vi når enhet i tro. Læremessig enighet er målet, ikke basis, for enhet. Vi starter med Åndens samfunn (koinonia) og bygger på det fundamentet en moden forståelse av tro på og kjennskap til vår felles Herre. (Pawson: Fourth Wave, s. 74-75).

Vi formenes altså til å akseptere som kristne alle som har fått Guds Ånd. (Apg 10,47). Mot dette må vi, som Pawson også gjør, ta med de mange advarslene mot falske profeter og lærere og deres forvrengninger av evangeliet:

Sannhet og kjærlighet hører sammen (Ef 4,15). De troende skal "stride for den tro som én gang for alle er blitt overgitt de hellige" (Jud 3). Enhver som forvrenger evangeliet, skal forbannes (Gal 1,9), og skal ikke vises gjestfrihet (2 Joh 7-11). Kirken ødelegges lettere av indre perversjon enn av ytre forfølgelse.

Løsningen på denne spenningen ligger i å trekke en fast delelinje mellom fellesskap og tjeneste. Det er en delikat balanse som krever åndelig sensitivitet. Den involverer å akseptere noen som medtroende, men ikke akseptere dem som lærere. Denne diskrimineringen må forklares i kjærlighet. Hvis ikke, vil den raskt misforstås. (Pawson, s. 75).

Vi tror at Pawsons konklusjoner og distinksjon er riktige. Det er likevel ikke mulig på dette grunnlaget å sette opp strikte regler som kan anvendes i et hvert tilfelle. Men vi tror dette i alle fall bør få følgende praktiske resultater:

Medlemskap og lederskap: Grensen for medlemskap bør være vid: Kristen dåp (den nytestamentlige inngangsport til kristenliv), bekjennelse av Jesus som Frelser og Herre, og et liv som ikke benekter bekjennelsen. Vrang lære kan bare bli hindring der den er kvalifisert (ikke resultat av uvitenhet eller umodenhet) og går på sentrale dogmer (Kristologi og soteriologi). Fellesskapets grenser bør være vide. (Se avsnitt om dåp og medlemskap).

De snevrere grenser bør settes ved lederskap. Derfor må eldste identifisere seg med hele menighetens læremessige grunnlag. Det bør drøftes videre hvor stor læremessig konformitet det bør kreves av andre ledere. Men vi forventer full lojalitet av alle ledere. Ingen må i sin ledergjerning undergrave menighetens identitet.